

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від « 4 » 02 2021 року
протокол № 7
Голова групи: Губанова О.Р.

УЗГОДЖЕНО

Декан природоохоронного факультету
Чугай А. В.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі

(назва навчальної дисципліни)

242 "Туризм"

(шифр та назва спеціальності)

«Сталий туризм»

(назва освітньої програми)

бакалаврський

денна

(рівень вищої освіти)

(форма навчання)

3

6

6/180

екзамен

(рік навчання)

(семестр навчання)

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

(форма контролю)

кафедра економіки природокористування

(кафедра)

Одеса, 2021

Автор: Арестов С. В., к.е.н., доц. кафедри економіки природокористування
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри економіки природокористування від «__» _____, протокол № __.

Викладачі: лекційні заняття: Арестов С. В., к.е.н., доц.
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

практичні заняття: Арестов С. В., к.е.н., доц.
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	<i>Метою</i> вивчення дисципліни “ Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі ” є теоретична та практична підготовка фахівців для подальшої професійної діяльності на підприємствах туристичного бізнесу, курортного господарства. Це можливо через формування у майбутніх спеціалістів цілісної системи знань та вмінь оцінювання фінансового стану і фінансово-господарської діяльності підприємств сфери туризму.
Компетентність	K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
Результат навчання	ПР10. Розуміти принципи, процеси в технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
Базові знання	- мета, об'єкт, предмет і завдання аналізу діяльності господарювання туристичної галузі; - зміст аналізу і його функціональна роль в умовах ринкової економіки; - ідентифікація та класифікація суб'єктів господарювання туристичної галузі; - теорії споживацької поведінки; - основні поняття теорії виробництва; - структуру ринку; - ціноутворення на різних ринках; - теорії ринків факторів виробництва; - моделі загальної економічної рівноваги та суспільні блага.
Базові вміння	- проводити аналіз структури та динаміки обсягів діяльності ліцензованих суб'єктів туристичного підприємництва; - проводити аналіз обсягів діяльності групи підприємств, споріднених галузевою ознакою; - визначати витрати та собівартість як об'єкт економічного аналізу діяльності підприємства - визначати фінансові результати як об'єкт аналізу діяльності туристичних підприємств; - проводити аналіз рентабельності підприємств туризму; - проводити аналіз платоспроможності; - оцінювати фінансовий стан суб'єкта господарювання; - проводити аналіз формування трудового потенціалу туристичного підприємства.

Базові навички	- інформаційне забезпечення аналізу діяльності підприємств туризму; - комплексний аналіз обсягів діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі; - аналіз поточних витрат туристичного підприємства та формування собівартості на туристичні продукти; - аналіз формування фінансових результатів, розподілу та використання прибутку підприємств сфери туризму; - загальна оцінка фінансового стану підприємства; - аналіз формування та використання трудових ресурсів.
Пов'язані силлабуси	
Попередня дисципліна	Організація туристичної діяльності
Наступна дисципліна	Основи туроперайтингу
Кількість годин	лекції: 30 практичні заняття: 30 самостійна робота студентів: 120

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Методичні та організаційні аспекти аналізу діяльності туристичних підприємств. Метод і методичні прийоми аналізу діяльності підприємств сфери туризму.		
	Тема 1. Зміст аналізу і його функціональна роль в умовах ринкової економіки. Ідентифікація та класифікація суб'єктів господарювання туристичної галузі. Мета, об'єкт, предмет і завдання аналізу діяльності господарювання туристичної галузі. Класифікація видів аналізу діяльності підприємств сфери туризму.	5	2
	Тема 2. Поняття та загальна характеристика методу економічного аналізу. Прийом елімінування в економічному аналізі діяльності підприємств сфери туризму. Способи та прийоми фінансового аналізу	5	2
ЗМ-Л2	Інформаційне забезпечення аналізу діяльності підприємств туризму. Комплексний аналіз обсягів діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі. Аналіз поточних витрат туристичного підприємства та формування собівартості та туристичні продукти.		
	Тема 1. Поняття інформаційного забезпечення, основні джерела даних аналізу діяльності підприємств сфери туризму. Фінансова звітність як важливе джерело інформаційного забезпечення аналізу. Проблеми репрезентативності галузевої звітності в аналізі суб'єктів господарювання	5	2
	Тема 2. Обсяги діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі як об'єкт економічного аналізу. Аналіз структури та динаміки обсягів діяльності ліцензованих суб'єктів туристичного підприємництва. аналіз обсягів діяльності групи підприємств, споріднених галузевою ознакою. Аналіз впливу чинників сезонності на обсяги діяльності та фінансового забезпечення туристичних підприємств. Витрати та собівартість як об'єкт економічного аналізу діяльності підприємства. Аналіз собівартості реалізованої продукції (послуг) за економічними елементами витрат	5	3 5
ЗМ-Л3	Аналіз формування фінансових результатів, розподілу та використання прибутку підприємств сфери туризму. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз формування та використання трудових ресурсів		
	Тема 1. Фінансові результати як об'єкт аналізу діяльності туристичних підприємств. Аналіз прибутку (доходу) підприємств туризму. Аналіз рентабельності підприємств туризму. Аналіз стійкості. Аналіз платоспроможності.	5	3
	Тема 2. Фінансовий стан суб'єкта господарювання як об'єкт аналізу. Підготовчий етап загальної оцінки фінансового стану. Трудові ресурси як об'єкт економічного аналізу. Аналіз формування трудового потенціалу туристичного підприємства. Аналіз та визначення потреби в трудових ресурсах.	5	3 5
Разом:		30	30

Консультації:

Викладач: Арестов Сергій Вікторович.

Дні тижня: середа (14.30-15.30), четвер (15.00-16.00).

Аудиторія 308 (НЛК №2).

2.2 Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Методичні та організаційні аспекти аналізу діяльності туристичних підприємств. Метод і методичні прийоми аналізу діяльності підприємств сфери туризму.		
	Тема 1. Зміст аналізу і його функціональна роль в умовах ринкової економіки. Ідентифікація та класифікація суб'єктів господарювання туристичної галузі. Мета, об'єкт, предмет і завдання аналізу діяльності господарювання туристичної галузі. Класифікація видів аналізу діяльності підприємств сфери туризму.	5	3 4
	Тема 2. Поняття та загальна характеристика методу економічного аналізу. Прийом елімінування в економічному аналізі діяльності підприємств сфери туризму. Способи та прийоми фінансового аналізу	5	3 4
	Тема 3. Поняття інформаційного забезпечення, основні джерела даних аналізу діяльності підприємств сфери туризму. Фінансова звітність як важливе джерело інформаційного забезпечення аналізу. Проблеми репрезентативності галузевої звітності в аналізі суб'єктів господарювання	5	3 4 5
ЗМ-П2	Інформаційне забезпечення аналізу діяльності підприємств туризму. Комплексний аналіз обсягів діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі. Аналіз поточних витрат туристичного підприємства та формування собівартості та туристичні продукти. Аналіз формування фінансових результатів, розподілу та використання прибутку підприємств сфери туризму. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз формування та використання трудових ресурсів		
	Тема 1. Обсяги діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі як об'єкт економічного аналізу. Аналіз структури та динаміки обсягів діяльності ліцензованих суб'єктів туристичного підприємництва. аналіз обсягів діяльності групи підприємств, споріднених галузевою ознакою. Аналіз впливу чинників сезонності на обсяги діяльності та фінансового забезпечення туристичних підприємств. Витрати та собівартість як об'єкт економічного аналізу діяльності підприємства. Аналіз собівартості реалізованої продукції (послуг) за економічними елементами витрат	5	3 4
	Тема 2. Фінансові результати як об'єкт аналізу діяльності туристичних підприємств. Аналіз прибутку (доходу) підприємств туризму. Аналіз рентабельності підприємств туризму. Аналіз стійкості. Аналіз платоспроможності.	5	2 4
	Тема 3. Фінансовий стан суб'єкта господарювання як об'єкт аналізу. Підготовчий етап загальної оцінки фінансового стану. Трудові ресурси як об'єкт економічного аналізу. Аналіз формування трудового потенціалу туристичного підприємства. Аналіз та визначення потреби в трудових	5	2 4 5

	ресурсах.		
ЗМ-ІЗ: Курсовий проект			20
Підготовка до екзамєну:			20
Разом:			30
			90

Консультації:

Викладач: Арестов Сергій Вікторович.

Дні тижня: середа (14.30-15.30), четвер (15.00-16.00).

Аудиторія 308 (НЛК №2)

2.3 Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	Підготовка до лекційних занять	4	2 тиждень
	Підготовка до модульної контрольної Роботи (є обов'язковою)	5	4 тиждень
ЗМ-П1	Підготовка до усного опитування	9	2 тиждень
	Підготовка до типового домашнього завдання	12	5 тиждень
	Підготовка до модульної контрольної роботи (є обов'язковою)	5	
ЗМ-Л2	Підготовка до лекційних занять	5	6 тиждень
	Підготовка до модульної контрольної Роботи (є обов'язковою)	5	8 тиждень
ЗМ-П2	Підготовка до усного опитування	7	9-14 тиждень
	Підготовка до типового домашнього завдання	12	10-14 тиждень
	Підготовка до модульної контрольної роботи (є обов'язковою)	5	13 тиждень
ЗМ-Л3	Підготовка до лекційних занять	6	10 тиждень
	Підготовка до модульної контрольної Роботи (є обов'язковою)	5	13 тиждень
ЗМ-ІЗ	Курсовий проект (Захист КП) (є обов'язковою)	20	15
Підгото вка до екзамен у	Підготовка до екзамєну	20	

Разом:	120	
--------	-----	--

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1.

Максимальна сума балів за ЗМ-Л1-13.

Модуль складається з:

-оцінки результатів усного опитування під час лекцій (максимум 3 питання), яка є *необов'язковою*.

За кожну усну відповідь на лекційному занятті студент отримає 1 бал, тобто загалом: $3 * 1 \text{ бал} = 3 \text{ бал.}$

-результатів проведення модульної контрольної роботи (КР-1, максимум 10 балів), яка складається з 10 питань і є *обов'язковою*, правильна відповідь на кожне з тестових завдань оцінюється в 1 бал.

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л2.

Максимальна сума балів за ЗМ-Л2-13.

Модуль складається з:

-оцінки результатів усного опитування під час лекцій (максимум 3 питання), яка є *необов'язковою*.

За кожну усну відповідь на лекційному занятті студент отримає 1 бал, тобто загалом: $3 * 1 \text{ бал} = 3 \text{ бал.}$

-результатів проведення модульної контрольної роботи (КР-2, максимум 10 балів), яка складається з 10 питань і є *обов'язковою*, правильна відповідь на кожне з тестових завдань оцінюється в 1 бал.

3. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л3.

Максимальна сума балів за ЗМ-Л2-24.

Модуль складається з:

-оцінки результатів усного опитування під час лекцій (максимум 4 питання), яка є *необов'язковою*.

За кожну усну відповідь на лекційному занятті студент отримає 1 бал, тобто загалом: $4 * 1 \text{ бал} = 4 \text{ бал.}$

-результатів проведення модульної контрольної роботи (КР-2, максимум 20 балів), яка складається з 10 питань і є *обов'язковою*, правильна відповідь на кожне з тестових завдань оцінюється в 2 бал.

Розподіл балів за лекційними змістовними модулями

Змістовний	Форма контролю	Максимальна сума балів
------------	----------------	------------------------

модуль		(обов'язкова + необов'язкова)
ЗМ-Л1	усне опитування, модульна контрольна робота	10+3
ЗМ-Л2	усне опитування, модульна контрольна робота	10+3
ЗМ-Л2	усне опитування, модульна контрольна робота	20+4
Всього		50

4. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1.

Максимальна сума балів за ЗМ-П1-15.

Модуль складається з:

-оцінки результатів усного опитування під час практичних занять (максимум 5 запитань), яка є *необов'язковою*.

За кожен усну відповідь на практичному занятті студент отримає 1 бал, тобто загалом: $5 * 1 \text{ бал} = 5 \text{ бал.}$;

-результатів проведення модульної контрольної роботи (КР-1, максимум 5 балів), яка складається з 5 питань і є *обов'язковою*, правильна відповідь на кожне з тестових завдань оцінюється в 2 бал.

5. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П2.

Максимальна сума балів за ЗМ-П2-15.

Модуль складається з:

-оцінки результатів усного опитування під час практичних занять (максимум 5 запитань), яка є *необов'язковою*.

За кожен усну відповідь на практичному занятті студент отримає 1 бал, тобто загалом: $5 * 1 \text{ бал} = 5 \text{ бал.}$;

-результатів проведення модульної контрольної роботи (КР-2, максимум 5 балів), яка складається з 5 питань і є *обов'язковою*, правильна відповідь на кожне з тестових завдань оцінюється в 2 бал.

6. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-ІЗ (Захист КП).

Максимальна сума балів за ЗМ-ІЗ-20.

Модуль складається з оцінки та захисту курсового проекту (максимум 20 балів), і є *обов'язковим*.

Індивідуальне завдання виконується студентом у визначені терміни в межах поточного навчального семестру.

Перед допуском до захисту електронні версії наданих текстових документів обов'язково перевіряються на оригінальність із встановленням частки оригінального тексту .

Розподіл балів за практичними змістовними модулями і модулем індивідуального завдання

Змістовний модуль	Форма контролю	Максимальна сума балів (обов'язкова + необов'язкова)
ЗМ-П1	усне опитування, модульна контрольна робота	10+5
ЗМ-П2	усне опитування, модульна контрольна робота, перевірка типового домашнього завдання	10+5
ЗМ-ІЗ	Захист КП	20
Всього		50

7. Методика проведення та оцінювання підсумкового заходу.

Поточна та підсумкова оцінка рівня знань студентів здійснюється за модульною накопичувальною системою. Семестровою формою контролю рівня знань студентів є екзамен.

Наприкінці семестру студент отримує інтегральну оцінку з дисципліни за відповідною шкалою. Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, передбачені силлабусом дисципліни і набрав за модульною системою суму балів *не менше 20 балів за практичну частину враховуючи своєчасно та успішно виконаний курсовий проект*.

Для денної форми навчання студент, який не має на початок заліково-екзаменаційної сесії заборгованості по дисципліні, що завершується екзаменом, складає письмовий екзамен за затвердженим розкладом та процедурою, яка виписана у «Положення про проведення підсумкового контролю знань студентів», причому загальний бал успішності з дисципліни є усередненим між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів та кількісною оцінкою, одержаною студентом на іспиті; якщо ж кількісна оцінка, одержана студентом на іспиті, менше 50% від максимально можливої, то загальний бал успішності дорівнює балу успішності на іспиті.

Кожен студент, який на день екзамену має допуск до підсумкового семестрового контролю – по дисципліні «Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі», складає **письмовий екзамен**.

В даній робочій програмі формування екзаменаційних білетів буде проводитись в вигляді тестових завдань *закритого типу*, які потребують від студента вибору правильних відповідей з декількох запропонованих у запитанні. У цьому випадку питання формуються по всьому переліку сформованих у навчальній дисципліні знань (в першу чергу базової компоненти, при цьому їх

кількість у екзаменаційному білеті повинна бути 20. Загальна екзаменаційна оцінка (бал успішності) дорівнює відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань екзаменаційного білету.

Шкала відповідності інтегральних оцінок з накопиченої підсумкової оцінки з дисципліни по 4-х бальній системі оцінювання

Кількість балів	Інтегральна сума складає балів	Оцінка з екзамену
<60	<60% від максимальної суми	незадовільно
60-74	60-74% від максимальної суми	задовільно
75-89	75-89% від максимальної суми	добре
≥90	≥90% від максимальної суми	відмінно

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основною формою одержання необхідних знань та вмінь з будь-якої навчальної дисципліни є самостійна робота студента. Вона складається з наступних елементів:

- вивчення певних розділів теоретичного матеріалу по підручниках та методичній літературі, перелік якої наведено раніш;
- самоперевірка у формі відповіді на контрольні питання до кожної теми з програми дисципліни;
- розв'язання типових завдань за темами практичних занять, виконання контрольної роботи.

Студент повинен вивчити всі приклади рішень типових завдань, відповісти на всі питання для самоконтролю, вирішити всі завдання для самостійної роботи.

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Методичні та організаційні аспекти аналізу діяльності туристичних підприємств. Метод і методичні прийоми аналізу діяльності підприємств сфери туризму».[1]

3.1.1. Повчання

Самостійна робота студента денної форми навчання щодо вивчення ЗМ-Л1 передбачає усне опитування під час лекційних занять (необов'язкове); підготовку до контрольної роботи КР1 (обов'язкове).

Підготовка до усного опитування за темами лекційних модулів дисципліни передбачає опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основного і, за

бажанням, додаткового навчально-методичного забезпечення зі списку літератури, та перевірку знань шляхом виконання студентами контрольної роботи КР1.

Після вивчення змістовного модуля ЗМ-Л1, за допомогою навчально-методичного забезпечення студент має оволодіти такими *знаннями*: основні поняття, терміни, принципи, напрямки і механізми аналізу діяльності підприємств туристичної галузі, зміст аналізу і його функціональна роль в умовах ринкової економіки. Ідентифікація та класифікація суб'єктів господарювання туристичної галузі. Мета, об'єкт, предмет і завдання аналізу діяльності господарювання туристичної галузі. Класифікація видів аналізу діяльності підприємств сфери туризму, поняття та загальна характеристика методу економічного аналізу. Прийом елімінування в економічному аналізі діяльності підприємств сфери туризму. Способи та прийоми фінансового аналізу.

3.1.2. Питання для самоконтролю

1. Становлення економічного аналізу як науки відноситься до?
2. Економічний аналіз проводиться на рівні?
3. Залежно від суб'єктів (користувачів) виділяють аналіз?
4. За змістом програми виділяють аналіз?
5. Аналіз економічних показників доповнюється протилежним процесом?
6. За ступенем охоплення об'єктів аналіз поділяють на?
7. Абсолютні величини вимірюються в?
8. Метод, за допомогою якого предмет (явище) характеризується через співвідношення, вимірювання, зіставлення з іншими одноякісними предметами або явищами?
9. Метод, суть якого полягає в тому, що, абстрагуючись від взаємовпливу факторів, послідовно розглядається вплив кожного фактора на результативний показник за незмінності інших факторів?
10. В якому статистичному методі аналізу таблиці служать накопиченню, опрацюванню і зберіганню цифрової інформації?

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Інформаційне забезпечення аналізу діяльності підприємств туризму.

Комплексний аналіз обсягів діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі. Аналіз поточних витрат туристичного підприємства та формування собівартості та туристичні продукти».[1]

3.2.1. Повчання

Самостійна робота студента денної форми навчання щодо вивчення ЗМ-Л2 передбачає усне опитування під час лекційних занять (необов'язкове); підготовку до контрольної роботи КР2 (обов'язкове).

Підготовка до усного опитування за темами лекційних модулів дисципліни передбачає опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основного і, за бажанням, додаткового навчально-методичного забезпечення зі списку літератури, та перевірку знань шляхом виконання студентами контрольної роботи КР2.

Після вивчення змістовного модуля ЗМ-Л2, за допомогою навчально-методичного забезпечення студент має оволодіти такими *знаннями*: поняття інформаційного забезпечення, основні джерела даних аналізу діяльності підприємств сфери туризму. Фінансова звітність як важливе джерело інформаційного забезпечення аналізу. Проблеми репрезентативності галузевої звітності в аналізі суб'єктів господарювання. Обсяги діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі як об'єкт економічного аналізу. Аналіз структури та динаміки обсягів діяльності ліцензованих суб'єктів туристичного підприємництва. аналіз обсягів діяльності групи підприємств, споріднених галузевою ознакою. Аналіз впливу чинників сезонності на обсяги діяльності та фінансового забезпечення туристичних підприємств. Витрати та собівартість як об'єкт економічного аналізу діяльності підприємства. Аналіз собівартості реалізованої продукції (послуг) за економічними елементами витрат.

3.2.2. Питання для самоконтролю

1. Якими показниками характеризується технічний стан основних фондів?
2. Рух основних фондів аналізується за допомогою показників?
3. Ефективність використання основних фондів характеризується показниками?
4. Величину основних фондів, що приходить на 1 грн. продукції (послуг), яка випускається (надається), характеризує показник?
5. Як визначається коефіцієнт зносу основних фондів?
6. Коефіцієнти придатності і зносу основних фондів в сукупності повинні?
7. За функціональним призначенням основні фонди класифікують на?
8. Визначте чинники, що характеризують стан використання трудових ресурсів на підприємстві?
9. За допомогою яких показників аналізується продуктивність праці?
10. Рух чисельності працівників характеризують за допомогою?

3.3. Модуль ЗМ-Л3 «Аналіз формування фінансових результатів, розподілу та використання прибутку підприємств сфери туризму. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз формування та використання трудових ресурсів».[1]

3.3.1. Повчання

Самостійна робота студента денної форми навчання щодо вивчення ЗМ-ЛЗ передбачає усне опитування під час лекційних занять (необов'язкове); підготовку до контрольної роботи КРЗ (обов'язкове).

Підготовка до усного опитування за темами лекційних модулів дисципліни передбачає опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основного і, за бажанням, додаткового навчально-методичного забезпечення зі списку літератури, та перевірку знань шляхом виконання студентами контрольної роботи КРЗ.

Після вивчення змістовного модуля ЗМ-ЛЗ, за допомогою навчально-методичного забезпечення студент має оволодіти такими *знаннями*: фінансові результати як об'єкт аналізу діяльності туристичних підприємств. Аналіз прибутку (доходу) підприємств туризму. Аналіз рентабельності підприємств туризму. Аналіз стійкості. Аналіз платоспроможності. Фінансовий стан суб'єкта господарювання як об'єкт аналізу. Підготовчий етап загальної оцінки фінансового стану. Трудові ресурси як об'єкт економічного аналізу. Аналіз формування трудового потенціалу туристичного підприємства. Аналіз та визначення потреби в трудових ресурсах.

3.3.2. Питання для самоконтролю

1. Які чинники впливають на продуктивність одного працюючого?
2. Тарифна система оплати праці – це?
3. Визначте, які чинники впливають на денну продуктивність праці робітників?
4. Трудомісткість продукції – це?
5. Визначте показники, що характеризують рівень продуктивності праці?
6. Як визначити коефіцієнт плинності робочої сили?
7. Який аналіз передуює виробничим подіям, передбачає їх наслідки, оцінює їхню ефективність?
8. За характером впливу на результати господарської діяльності розрізняють фактори?
9. Розбір, розкладання, розчинення предметів або явищ на складові частини, властивості, ознаки – це?
10. Засіб аналітичного методу, за яким йдуть від загальних показників до деталізованих, послідовно розчленовуючи загальні показники на складові?

3.4. Модуль ЗМ-П1 «Методичні та організаційні аспекти аналізу діяльності туристичних підприємств. Метод і методичні прийоми аналізу діяльності підприємств сфери туризму».[1]

3.4.1. Повчання

Самостійна робота студента денної форми навчання щодо вивчення ЗМ-П1 передбачає усне опитування під час практичних занять (необов'язкове); підготовку до типового домашнього завдання (необов'язкове); підготовку до контрольної роботи КР1 (обов'язкове).

Після виконання ЗМ-П1 студент повинен *вміти*: проводити аналіз в умовах ринкової економіки. Ідентифікація та класифікація суб'єктів господарювання туристичної галузі, класифікацію видів аналізу діяльності підприємств сфери туризму, загальну характеристику методу економічного аналізу, прийом елімінування в економічному аналізі діяльності підприємств сфери туризму, фінансову звітність як важливе джерело інформаційного забезпечення аналізу.

Питання для самоконтролю

1. Аналіз фінансової стійкості?
2. Аналіз ліквідності балансу?
3. Аналіз платоспроможності підприємства?
4. Аналіз кредиторської і дебіторської заборгованості?
5. Аналіз фінансових коефіцієнтів?
6. Аналіз ділової активності?
7. Метод, за допомогою якого предмет (явище) характеризується через співвідношення, вимірювання, зіставлення з іншими одноякісними предметами або явищами?
8. Які показники характеризують величину параметрів господарської діяльності?
9. Які показники характеризують діяльність господарства у натуральних вимірах?
10. До якої групи показників належить показник маневреності власного капіталу?

3.5. Модуль ЗМ-П2 «Інформаційне забезпечення аналізу діяльності підприємств туризму. Комплексний аналіз обсягів діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі. Аналіз поточних витрат туристичного підприємства та формування собівартості та туристичні продукти. Аналіз формування фінансових результатів, розподілу та використання прибутку підприємств сфери туризму. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз формування та використання трудових ресурсів».[1]

3.5.1. Повчання

Самостійна робота студента денної форми навчання щодо вивчення ЗМ-П2 передбачає усне опитування під час практичних занять (необов'язкове); підготовку до типового домашнього завдання (необов'язкове); підготовку до

контрольної роботи КР2 (обов'язкове).

Після виконання ЗМ-П2 студент повинен *вміти*: проводити аналіз структури та динаміки обсягів діяльності ліцензованих суб'єктів туристичного підприємництва, аналіз обсягів діяльності групи підприємств, споріднених галузевою ознакою, аналіз впливу чинників сезонності на обсяги діяльності та фінансового забезпечення туристичних підприємств. Розраховувати витрати та собівартість як об'єкт економічного аналізу діяльності підприємства. Проводити аналіз собівартості реалізованої продукції (послуг) за економічними елементами витрат. Оцінювати фінансові результати як об'єкт аналізу діяльності туристичних підприємств. Проводити аналіз прибутку (доходу) підприємств туризму, аналіз рентабельності підприємств туризму, аналіз стійкості. Аналіз платоспроможності.

3.5.2. Питання для самоконтролю

1. При аналізі майнового стану застосовують коефіцієнти?
2. При аналізі фінансової стійкості застосовують коефіцієнти?
3. Всі статті грошових коштів підприємства і поточні фінансові інвестиції належать до групи?
4. Платоспроможність підприємства – це?
5. Становлення економічного аналізу як науки відноситься до?
6. Економічний аналіз проводиться на рівні?
7. Залежно від суб'єктів (користувачів) виділяють аналіз?
8. При аналізі ліквідності застосовують коефіцієнти?
9. При аналізі рентабельності застосовують коефіцієнти?

3.6. Модуль ЗМ-ІЗ «Курсовий проект».[2]

Вимоги до змісту та оформлення індивідуального завдання.

При оформленні індивідуального завдання слід дотримуватися певних вимог:

1. Текст набирається в редакторі Microsoft Word.
2. Формат сторінки – А4.
3. Поля: ліве – 3 см, праве – 1 см, всі інші – 2 см.
4. Шрифт – Times New Roman. Розмір шрифту – 14 pt. Інтервал – 1,5. Вирівнювання тексту – по ширині.
5. Обсяг роботи – 15-40 сторінок.
6. Наприкінці роботи ставиться особистий підпис студента.
7. Виконане індивідуальне завдання надається на перевірку викладачеві.

Приблизна тематика Курсового проекту:

1. Міждержавний європейський пішохідний маршрут.
2. Винний гастротуризм: порівняльний аналіз розвитку винного туризму в Італії та в Україні.
3. Віртуальний туризм. Явище віртуального туризму в епоху пандемії Ковід-19.
4. Фестивальний туризм. Фестивальний туризм в Херсонській області.
5. Науковий туризм: світовий та український аспекти.
6. Кемпінги та їх місце у розвитку туризму в Світі та Україні.
7. Туристичні ресурси Кіровоградської області.
8. Езотеричний туризм: сутність, ресурси, географія у Світі та в Україні.
9. Міждержавний європейський пішохідний маршрут E8.
10. Конгресний туризм: зміст, розвиток у Світу та в Україні.
11. Стоматологічний туризм у Світі та в Україні.
12. Селфі-туризм: зміст, географія, перспективи.
13. Туризм катастроф: сутність та географія.
14. «Темний» туризм. Явище «темного» туризму в Україні.
15. Бекпекер-туризм: сутність, популярність, стан розвитку.
16. Пригодницький туризм.
17. Туризм катастроф.
18. Медичний туризм.
19. Квітковий туризм: світовий та український аспекти.
20. Театральний туризм: зміст, розвиток у Світу та в Україні.
21. Fashion-туризм: зміст, географія, перспективи.
22. Парки розваг: зміст, розвиток у Світу та в Україні.
23. Гірськолижні курорти Туреччини.
24. Плечний туризм: зміст, розвиток у Світу та в Україні.

Готовий Курсовий проект здається викладачу, після чого проходить його захист на 14- 15 тижні.

4. Питання до заходів поточного, підсумкового та семестрового контролю.

4.1. тестові завдання до модульної контрольної роботи ЗМ-Л1.

1. Становлення економічного аналізу як науки відноситься до? [1]-С.12
2. Економічний аналіз проводиться на рівні? [1]-С.12
3. Залежно від суб'єктів (користувачів) виділяють аналіз? [1]-С.14

4. За змістом програми виділяють аналіз? [1]-С.15
5. Аналіз економічних показників доповнюється протилежним процесом? [1]-С.13
6. За ступенем охоплення об'єктів аналіз поділяють на? [1]-С.15
7. Абсолютні величини вимірюються в? [1]-С.16
8. Метод, за допомогою якого предмет (явище) характеризується через співвідношення, вимірювання, зіставлення з іншими одноякісними предметами або явищами? [1]-С.17
9. Метод, суть якого полягає в тому, що, абстрагуючись від взаємовпливу факторів, послідовно розглядається вплив кожного фактора на результативний показник за незмінності інших факторів? [1]-С.16
10. В якому статистичному методі аналізу таблиці служать накопиченню, опрацюванню і зберіганню цифрової інформації? [1]-С.17
11. Спосіб перерахунку показників? [1]-С.15
12. Метод абсолютних, відносних і середніх величин? [1]-С.16
13. Ряди динаміки? [1]-С.14
14. Графічний спосіб? [1]-С.17
15. Методи детермінованого аналізу? [1]-С.18
16. Основні показники діяльності готельного підприємства. Їх характеристика? [1]-С.15
17. Форма статистичної звітності? [1]-С.116
18. Основні показники діяльності туристського підприємства. Їх характеристика? [1]-С.17
19. Основні показники діяльності курортного підприємства. Їх характеристика? [1]-С.16
20. Основні показники з праці. Їх характеристика? [1]-С.18

4.2. Тестові завдання до модульної контрольної роботи ЗМ-Л2.

1. Засіб аналітичного методу, за яким йдуть від загальних показників до деталізованих, послідовно розчленовуючи загальні показники на складові? [1]-С.12
2. Які показники характеризують величину параметрів господарської діяльності? [1]-С.13
3. Які показники характеризують діяльність господарства у натуральних вимірах? [1]-С.12
4. До якої групи показників належить показник маневреності власного капіталу? [1]-С.13
5. При аналізі ліквідності застосовують коефіцієнти? [1]-С.16
6. При аналізі рентабельності застосовують коефіцієнти? [1]-С.14
7. При аналізі майнового стану застосовують коефіцієнти? [1]-С.17
8. При аналізі фінансової стійкості застосовують коефіцієнти? [1]-С.13
9. Всі статті грошових коштів підприємства і поточні фінансові інвестиції належать до групи? [1]-С.17

- 10.Платоспроможність підприємства – це? [1]-С.16
- 11.Аналіз складу і структури джерел засобів? [1]-С.17
- 12.Аналіз фінансової стійкості? [1]-С.19
- 13.Аналіз ліквідності балансу? [1]-С.15
- 14.Аналіз платоспроможності підприємства? [1]-С.18
- 15.Аналіз кредиторської і дебіторської заборгованості? [1]-С.17
- 16.Аналіз фінансових коефіцієнтів? [1]-С.15
- 17.Аналіз ділової активності? [1]-С.18
- 18.Вертикальний і горизонтальний аналіз балансу? [1]-С.19
- 19.Аналіз і оцінка складу і структури майна? [1]-С.19
- 20.Оцінка вірогідності банкрутства? [1]-С.16

4.3. Тестові завдання до модульної контрольної роботи ЗМ-ЛЗ.

- 1.Рух чисельності працівників характеризують за допомогою? [1]-С.14
- 2.Які чинники впливають на продуктивність одного працюючого? [1]-С.17
- 3.Тарифна система оплати праці – це? [1]-С.19
- 4.Визначте, які чинники впливають на денну продуктивність праці робітників? [1]-С.18
- 5.Трудомісткість продукції – це? [1]-С.18
- 6.Визначте показники, що характеризують рівень продуктивності праці? [1]-С.19
- 7.Як визначити коефіцієнт плинності робочої сили? [1]-С.14
- 8.Який аналіз передуює виробничим подіям, передбачає їх наслідки, оцінює їхню ефективність? [1]-С.16
- 9.За характером впливу на результати господарської діяльності розрізняють фактори? [1]-С.19
- 10.Розбір, розкладання, розчинення предметів або явищ на складові частини, властивості, ознаки – це? [1]-С.17
- 11.Що розуміють під економічним аналізом? [1]-С.15
- 12.Чому полягає різниця між макро- і мікроекономічним аналізом? [1]-С.18
- 13.Яка роль аналізу в управлінні підприємством і підвищенні ефективності його діяльності? [1]-С.16
- 14.Які перспективи розвитку економічного аналізу? [1]-С.18
- 15.Які завдання економічного аналізу діяльності підприємства? [1]-С.15
- 16.За якими критеріями класифікують види економічного аналізу? [1]-С.18
- 17.Основні принципи економічного аналізу? [1]-С.17
- 18.Які характерні особливості методології економічного аналізу? [1]-С.18
- 19.Охарактеризуйте основні види відносних і середніх величин? [1]-С.15
- 20.Які групування використовують в економічному аналізі? [1]-С.16

4.4. Тестові завдання до модульної контрольної роботи ЗМ-П1.

- 1.Прийом, що використовується для визначення тісноти зв'язку між факторами, що вивчаються – це? [1]-С.13
- 2.Якими показниками характеризується технічний стан основних фондів? [1]-С.15
- 3.Рух основних фондів аналізується за допомогою показників? [1]-С.15
- 4.Ефективність використання основних фондів характеризується показниками? [1]-С.13
- 5.Величину основних фондів, що приходить на 1 грн. продукції (послуг), яка випускається (надається), характеризує показник? [1]-С.17
- 6.Як визначається коефіцієнт зносу основних фондів? [1]-С.20
- 7.Коефіцієнти придатності і зносу основних фондів в сукупності повинні? [1]-С.19
- 8.За функціональним призначенням основні фонди класифікують на? [1]-С.22
- 9.Визначте чинники, що характеризують стан використання трудових ресурсів на підприємстві? [1]-С.24
- 10.За допомогою яких показників аналізується продуктивність праці? [1]-С.21

4.5. Тестові завдання до модульної контрольної роботи ЗМ-П2.

- 1.До складу капітальних вкладень входять? [1]-С.16
- 2.Ефективність використання оборотних засобів характеризує? [1]-С.14
- 3.Виробнича собівартість продукції включає ? [1]-С.17
4. Рівень використання основних виробничих фондів характеризують? [1]-С.18
5. Надлишкові резерви комерційного банку складаються з ? [1]-С.19
- 6.Інформаційна база фінансово-економічного аналізу ? [1]-С.19
- 7.Прийом порівняння показників ? [1]-С.17
- 8.Деталізація економічних показників ? [1]-С.19
- 9.Балансовий прийом ? [1]-С.16
- 10.Табличний спосіб ? [1]-С.18

4.6. Тестові завдання до екзамену

- 1.Становлення економічного аналізу як науки відноситься до? [1]-С.12
- 2.Економічний аналіз проводиться на рівні? [1]-С.12
- 3.Залежно від суб'єктів (користувачів) виділяють аналіз? [1]-С.14
- 4.За змістом програми виділяють аналіз? [1]-С.15
- 5.Аналіз економічних показників доповнюється протилежним процесом? [1]-С.13
- 6.За ступенем охоплення об'єктів аналіз поділяють на? [1]-С.15
- 7.Абсолютні величини вимірюються в? [1]-С.16
- 8.Метод, за допомогою якого предмет (явище) характеризується через співвідношення, вимірювання, зіставлення з іншими одноякісними предметами або явищами? [1]-С.17

- 9.Метод, суть якого полягає в тому, що, абстрагуючись від взаємовпливу факторів, послідовно розглядається вплив кожного фактора на результативний показник за незмінності інших факторів? [1]-С.16
- 10.В якому статистичному методі аналізу таблиці служать накопиченню, опрацюванню і зберіганню цифрової інформації? [1]-С.17
- 11.Засіб аналітичного методу, за яким йдуть від загальних показників до деталізованих, послідовно розчленовуючи загальні показники на складові? [1]-С.12
12. Які показники характеризують величину параметрів господарської діяльності? [1]-С.13
13. Які показники характеризують діяльність господарства у натуральних вимірах[1]-С.12
14. До якої групи показників належить показник маневреності власного капіталу? [1]-С.13
- 15.При аналізі ліквідності застосовують коефіцієнти? [1]-С.16
- 16.При аналізі рентабельності застосовують коефіцієнти? [1]-С.14
- 17.При аналізі майнового стану застосовують коефіцієнти? [1]-С.17
- 18.При аналізі фінансової стійкості застосовують коефіцієнти? [1]-С.13
- 19.Всі статті грошових коштів підприємства і поточні фінансові інвестиції належать до групи? [1]-С.17
- 20.Платоспроможність підприємства – це? [1]-С.16
- 21.Рух чисельності працівників характеризують за допомогою? [1]-С.14
- 22.Які чинники впливають на продуктивність одного працюючого? [1]-С.17
- 23.Тарифна система оплати праці – це? [1]-С.19
- 24.Визначте, які чинники впливають на денну продуктивність праці робітників? [1]-С.18
- 25.Трудомісткість продукції – це? [1]-С.18
- 26.Визначте показники, що характеризують рівень продуктивності праці? [1]-С.19
- 27.Як визначити коефіцієнт плинності робочої сили? [1]-С.14
- 28.Який аналіз передуює виробничим подіям, передбачає їх наслідки, оцінює їхню ефективність? [1]-С.16
- 29.За характером впливу на результати господарської діяльності розрізняють фактори? [1]-С.19
- 30.Розбір, розкладання, розчинення предметів або явищ на складові частини, властивості, ознаки – це? [1]-С.17
- 31.Прийом, що використовується для визначення тісноти зв'язку між факторами, що вивчаються – це? [1]-С.13
- 32.Якими показниками характеризується технічний стан основних фондів? [1]-С.15
- 33.Рух основних фондів аналізується за допомогою показників? [1]-С.15
- 34.Ефективність використання основних фондів характеризується показниками? [1]-С.13
- 35.Величину основних фондів, що приходить на 1 грн. продукції (послуг), яка

- випускається (надається), характеризує показник? [1]-С.17
36. До складу капітальних вкладень входять? [1]-С.16
37. Ефективність використання оборотних засобів характеризує? [1]-С.14
38. Виробнича собівартість продукції включає ? [1]-С.17
39. Рівень використання основних виробничих фондів характеризують? [1]-С.18
40. Надлишкові резерви комерційного банку складаються з ? [1]-С.19
41. Як визначається коефіцієнт зносу основних фондів? [1]-С.20
42. Коефіцієнти придатності і зносу основних фондів в сукупності повинні? [1]-С.19
43. За функціональним призначенням основні фонди класифікують на? [1]-С.22
44. Визначте чинники, що характеризують стан використання трудових ресурсів на підприємстві? [1]-С.24
45. За допомогою яких показників аналізується продуктивність праці? [1]-С.21

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна

1. Конспект лекцій “ Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі ”: Арестов С.В. Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі. Одеський державний екологічний університет - 2021. –45 с.
2. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі» для студентів 3 курсу природоохоронного факультету, за спеціальністю 242 «Туризм», спеціалізація «Сталий туризм».-2021.-40с.
3. www.library-odeku16mb.com

Додаткова

1. Невенченко А. І. Аналіз діяльності підприємств туризму. Конспект лекцій. Івано-Франківськ ІФНТУНГ, 2015. – 105с.
2. Гуменюк В. Фінансово-економічний аналіз діяльності су байтів господарювання туристичної галузі / В. В. Гуменюк — Івано-Франківськ : “Плай”. ЦТТ Прикарпатського національного університету, 2009. - 258 с. - ISBN 978-96-640-251-9.
3. Базидевич В., Лук’янов В., Писаренко Н., Квіцинська Н. Мікроекономіка: опорний конспект лекцій. К., 1998. – 248с.
4. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и полытика. В 2-х т.: пер. с англ. «Республика», М. 1992. – Т.1 – 399с., т.2 – 400с.
5. Пиндайк Р., Рубинфельд Д. Микроэкономика. «Основа», К., 1997. – 646с.
6. Самуэльсон П., Нордхауз В. Микроэкономика. «Основа», К., 1998. – 620с.
7. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика. «Дело ЛТД», М., 1993. – 864с. Периодические издания, журнал «Экономика Украины», сайты Интернета